

Naš list

Številka 5. - Maj. - Letnik osmi. - Za leto 1937.

Glasilo za kamniški okraj. Izdaja Misijonišče v Grobljah. Urejuje in zastopa izdajatelja Jože Godina, Domžale - Groblje. Tiska Misijonska tiskarna (za tiskarno Jože Godina). — Izhaja mesečno. Posamezna številka stane 1.— Din. Letna naročnina 12.— Din. Cena inseratov po dogovoru.

Vdan pozdrav
prevzvišenemu nadpastirju

škofu dr. Gregoriju Rožmanu,

ki meseca maja obiskuje župnije kamniške dekanije
in deli zakrament sv. birme!

POZDRAV

V prelepem mesecu Marije,
ko v cerkev vabi božja Mati,
dobrotno hoče obiskati
svetišča naša in župnije
Gregorij, škof prevzvišeni...
Gojitelj nadnaravnih rož,
pozdravljen, višji naš pastir,
prinašaš milost, božji mir —
Pozdravljen, apostolski mož!

P. Evstahij.

Ob škofovem obisku

Že zadnjič smo videli, da pomeni škofov prihod za faro Kristusov prihod. Danes si oglejmo posamezne obrede, ki to potrjujejo, in kako bi farani napravili škofu in s tem Kristusu največje veselje.

Gotovo je vse, kar farani store, da je zunanji sprejem čim veličastnejši, hvalevredno, a glavno vendar ni. Lepo znamenje spoštovanja in udanosti do svojega nadpastirja so praznično okrašena pota, poljska znamenja in zlasti farna cerkev. A še lepše je, če so duše okrašene z milostjo in krepostmi. Zato bi tista fara napravila Kristusu največ veselja, ki bi se pred birno vsa očistila v dobri spovedi in bi na dan škofovega obiska v čim večjem številu prejela sv. obhajilo.

Kakor je Kristus vršil trojno službo: učeniško, duhovniško in pastirsko, enako vrši to trojno službo tudi škof.

Najvišji učenik je škof za vso škofijo, zato pošlje vsako leto svoj pastirski list vsem škofljanom, ki bi ga naj z velikim veseljem poslušali, saj govori iz njega očetovsko skrbno srce njihovega nadpastirja. Škof pa hoče tudi osebno nagovoriti svoje škofljane, zato obiskuje leto za letom

svoje župnije. Ali bi se ne spodobilo, da bi bila ta dan res zbrana vsa, prav vsa fara, da sliši, kaj jim ima povedati Kristusov namestnik?

Ker pa redno učeniško službo ne more vršiti škof sam, poskrbi, da dobite dobro izučene dušne pastirje, ki mesto njega učijo krščanske resnice na prižnici in v šoli. Da vidi škof, kako so farani poučeni o najvažnejših resnicah sv. vere, je posebno spraševanje za otroke; nekdanj pa je bilo tudi za odrastle. Ne smete pa misliti, da če danes tega spraševanja več ni, da škof ne opazi s svojim izkušenim očesom takoj, kakšno je versko stanje in življenje v fari. Kako je vesel, če vidi, da so farani vneti za lepoto hiše božje, radi prejemaajo svete zakramente ter spoštujejo, ljubijo in podpirajo svoje dušne pastirje. Kako pa je žalosten, če vidi zanemareno in na pol prazno farno cerkev pa polna zabavišča.

Višek škofovske službe pa je v njegovi velikoduhovniški polnooblasti. Kakor je Kristus tako rad blagoslavljal odrastle in otroke, kakor sveti oče v Rimu podeli tolikokrat blagoslov vsemu svetu, tako je tudi prvo

škofovo opravilo, da podeli velikoduhovniški blagoslov vsem zbranim vernikom.

Najsvetejše opravilo vsega škofovega obiska pa je seveda daritev sv. maše. Tu pride Kristus v zakramentu sv. Rešnjega Telesa na oltar in hvali in zahvaljuje nebeškega očeta za vse dobrote, ki jih je fara prejela v zadnji šestih letih v dušnem in telesnem oziru. Kristus, škof in vsa fara bi skupno molila pri tej posebno važni sv. maši, ki bi naj tudi bila v zadoščenje za vsa razžaljenja in mlačnost v minulih šestih letih. Obenem pa iskrena prošnja za božji blagoslov vsej fari, zlasti pa birmancem, v bodočih šestih letih. Zlasti bi naj vladala v fari bratska ljubezen in vzajemnost posebno v teh težkih časih. Kako pomenljiv je tu poljub škofovega prstana pred sv. obhajilom! Ta poljub, ki je tudi obdarovan z odpustkom 50 dni, je spomin na poljub miru, ki so si ga nekdanj verniki dali med seboj pred sv. obhajilom, kakor vidite to še sedaj pri slovesni levitirani maši. Kako lepo bi bilo, ako bi se v Kristusu po sv. obhajilu združeni čutili res vsi farani med seboj kot bratje in sestre v Kristusu ter se med seboj podpirali.

A ne le živi, tudi rajni farani naj bi bili škofovega obiska veseli in prejeli od njega bogate sadove. Zato se opravijo posebne molitve za vse rajne dušne pastirje, dobrotnike cerkve in sploh vse farane po sv. maši in še enkrat, preden zapusti škof župnijo. Tako je v resnici škofov obisk vesel praznik za vse žive in rajne farane.

Najbolj vesel dan pa je seveda za mladino, ki prejme ta dan posebno imeniten zakrament, ki ga sme deliti samo škof. Deljenje sv. birme pa ni važno samo za otroke, marveč prav tako za odrastle, ker je zakrament sv. birme v najtesnejši zvezi z vso katoliško akcijo.

Delati boš vendar znal

Žerjavi so se selili v jeseni v toplejše kraje. Mogočno so rezali zrak in leteli svojo pot v znani obliki klina ali rimske številke V. Samo eden je pešal. Ni šlo in ni šlo. Četudi se je poganjal z vso silo, utripal s perutnicami še enkrat tako hitro, kakor ostali njegovi tovariši. Zakaj ni šlo? Manjkalo mu je repa, katerega je zgubil v svojih žerjavskih bojih.

Gledal sem nekje drvarje pri delu. Stare, izkušene in dela vajene može, ki so bili vajeni sekire, kakor mi vsakdanji ljudje žlice. In zraven mlade fante, začetnike, katerih roka še ni bila vajena tega, čeprav ne posebno umetnega dela. Starim je šlo delo od rok skoro bi rekel igraje. Pogledal je, zamahnil s sekiro in deblo se je razcepilo lepo na dvoje. In spet in spet. Polena so kar rastle pod udarci sekire. Mladi začetniki so tudi sekali in cepili drva na dvoje, pa ni šlo tako gladko. Mesto polen so imeli pred sabo cele kupe trska, malovrednega drobiža.

Ni zadosti, to nam pove to opazovanje, da samo delaš, treba je tudi, da znaš delati. Če pa hočeš, da boš delati znal, treba dosti vaje. Vaja naredi mojstra. Brez zadostne vaje bo vsako tvoje delo le površno in zato ne dosti vredno. Ni dosti, da znaš z rokami gibati, treba je, da delo tudi razumeš. To velja za vsako delo. Resnična je beseda, da ni vsak kmet, kdor je na kmetih rojen. Pa tudi ne vsak gospod, kdor je v mestu rojen. Kmet in gospod: oba se morata narediti. Površnih delavcev, ki veliko delajo pa le malo naredijo, nas Bog varuj v vsakem stanu in poklicu.

Poleg vaje in izurjenosti ti posebno na srce polagam ljubezen do dela. Kjer ni ljubezni, tam tudi vaja ne gre prav od rok. Čemu bi se vadil dela, ki mu je zoprno!

Prijatelj, napisal ti bom nekatere besede, za katere mi boš morebiti kdaj hvaležen. Seveda treba, da si jih zapišeš ne samo na papir, ampak tudi v glavo in v spomin si jih moraš utisniti. Pravijo, da jih je eden znamenitih mož dal napisati na svoj nagrobni spomenik. Ti pa jih že v življenju večkrat preglej in preberi, pa ti ne bo žal:

»Ne pozabi, da je delo ena najvažnejših nalog našega življenja.

Čas je zlato: ne zapravi zato nobene minute, za vsako moraš biti pripravljen dati sebi in javnosti obračun.

Svojemu bližnjemu stori vse, kar ti zahtevaš, da naj bi on tebi storil.

Kar danes lahko storiš, ne odlašaj na jutri.

Kar ni tvoje, tega si nikar ne želi.

Kar sam lahko storiš, tega ne nala-gaj drugim.

Tudi to je važno in tudi tega nikar ne preziraj, o čemer ljudje navadno govore: Saj to vse skupaj nič ni.

Nikar naprej ne zapravljaj tega, česar še nisi zaslužil.

Svojih dohodkov nikar ne zmanjšuj, raje glej, da jih povečaš.

Glej, da boš to, kar narediš, res dobro naredil in da boš dal vse dobro od sebe.

Misli na to, kako boš v vsem svojem življenju veliko dobrega storil.

Kar ti je potrebno, da si narediš življenje prijetno, to si le privošči, živi pa kljub temu varčno in skromno.

In ravno radi tega bodi vse svoje življenje, do zadnje minute, delaven mož.

MESEC MILOSTI

Dejanske milosti so zmerom na razpolaganje katoliškim vernikom, karkoli ponižno vdano in zaupno prosijo Gospoda pomoči v skupni ali zasebni molitvi; obenem se jim pomnoži

posvečujoča milost z vsakim dobrim delom. Zlasti pri daritvi sv. maše in pri prejemu sv. zakramentov. Včasih pa deli Gospod Bog svoje milosti še v posebno veliki meri, zunanje in notranje milosti. Ob godovih in praznikih. Ob prihodu škofa v župnijo. Ves mesec majnik je Marijin god, ker je nji posvečen. Po nebeški Materi nam dohajajo nadnaravni darovi. — Letos je pa v majniku birmovanje v naši kamniški dekaniji, zato je letošnji veliki traven še prav posebno mesec milosti in Darov Svetega Duha ...

P. E. B.

ZAHVALJEN, GOSPOD!

Prosili smo in uslišal si naše ponižne prošnje. Klicali smo k Tebi vdano: »Ako ni zoper skrivne sklepe Tvoje Previdnosti, podajšaj časno življenje svetemu očetu Piju Enajstemu ter mu okrepčaj telesne moči, da bo mogel nadaljevati svoje modro delo za vesoljno Cerkev!« —

Skupne molitve vseh vernih katoliških ovčic za najvišjega vidnega Pastirja na zemlji so ganile Tvoje Srdce: uslišal si nas! — Zahvaljen bodi, o Gospod! —

P. E. B.

Novi dušni pastir v Moravčah

Po daljšem čakanju je moravska fara v četrtek, dne 1. aprila sprejela in pozdravila novega dušnega pastirja, dotedanega župnika v Starem trgu in bivšega vojaškega duhovnika preč. g. Jerneja Hafnerja. Moravčani so ga sprejeli z vso slovesnostjo, kakor jim je narekovalo verno slovensko srce, ki

stirjem do farne cerkve. Moravče so bile odete v slavnostno obleko, raz poslopj so visele zastave, ves prostor pred cerkvijo je bil ozaljšan z okusno urejenimi mlaji in številna mnažica je delala gost špalir, nato se pa zgrnila s pozdravom na glavnem trgu pred cerkvijo.

Četa kolesarjev in konjenikov v narodnih nošah je počakala v Krašcah in nato spremila novega dušnega pastirja v Moravče.

Pred cerkvenimi vrati izročijo ključarji novemu župniku ključe od cerkve.

vidi v duhovniku svojega najvažnejšega vodnika.

Takoj ob vhodu v faro ga je pozdravila šolska mladina iz soseske Sv. Trojice z učiteljstvom na čelu. Na več krajih so stali ozaljšani slavoloki in visoki mlaji. Možnarji so pokali na bližnjih gričih. Pod slavolokom v Hraščah je čakala na sprejem četa konjenikov in kolesarjev. Konjenik glasno kliče dobrodošlico, nato jezdi in kolesarijo v dolgem sprevedu pred novim dušnim pa-

Pred vhomom v cerkev izroči zastopnik cerkvenih ključarjev g. Jerneju Hafnerju ključe farne cerkve sv. Martina. Nato so se vrstili pozdravi zastopnikov vseh številnih organizacij in korporacij v Moravčah. G. Hafner se je zahvalil za tako lep sprejem in povabil vernike, naj gredo v cerkev, kjer so zabučale orgle in se oglasila pozdravna pesem, ter je podelil novim faranom prvi sv. blagoslov z Najsvetejšim.

MISIJONSKI TEDEN V GROBLJAH

V Misijonišču v Grobljah se vršijo od 13. do 20. junija velike misijonske prireditve pod imenom **Misijonski teden**, kateremu bo kot zaključek sledil v nedeljo 20. junija **Misijonski kongres** za vso Slovenijo. Te prireditve bodo med največjimi, kar se jih je dosedaj vršilo v našem okraju.

Zbuditi slovensko ljudstvo k večjemu zanimanju za misijone in ga navdušiti za to sveto delo, je namen Misijonskega tedna in še posebno Misijonskega kongresa v Grobljah. Zato, ker je bilo Misijonišče v Grobljah prav iz tega namena ustanovljeno. Misijonarji so prišli v Groblje zato, da vzgajajo tiste, ki bi hoteli iti v misijone, poleg tega pa širiti zanimanje za misijone med slovenskim ljudstvom. Iz tega razloga so začeli izdajati list Katoliški misijoni in Misijonski koledar, iz tega vzroka so ustanovili tudi misijonsko tiskarno. Tudi drugo versko in kulturno delo vršijo, a tega glavne namena niso spustili nikdar izpred oči. Tako so čutili tudi kot neko svojo dolžnost do slovenskega ljudstva, da prirede te velike misijonske prireditve, da se poživijo navdušenje za misijone v srcu vsakega Slovenca. Kljub temu pa ne smemo misliti, da je to le kaka zasebna prireditev misijonarjev v Grobljah. Misijonske prireditve imajo skoro nekak uraden značaj, ker jih prirejamo v zvezi in s sodelovanjem Duhovniške misijonske zveze, katere člani so skoro vsi slovenski duhovniki, in s sodelovanjem splošne papeške misijonske družbe za širjenje vere. Oba naša škofa, lavantinski in ljubljanski, sta naše prireditve odobrila in želita, da bi dosegli čim lepši uspeh.

Sporod je sledeči: V nedeljo, 13. junija bo slovesna otvoritev misijonske razstave v vseh dvorah Društvenega doma v Grobljah. Razstava bo kazala nazorno, kaj in kako delajo misijonarji v Afriki, Indiji in na Kitajskem. Razstave se bodo udeležili tudi o. jezuiti s svojimi krasnimi zbirkami iz Indije. Razstavljen bo misijonski tisk in knjige v kitajskem in v raznih zamorskih jezikih. Posebno bo razstavljeno vse, kar je v zvezi s slovenskimi misijonarji. V posebni sobi bodo razvrščeni spomini našega največjega misijonarja, škofa Friderika Baraga. Obiskovalci razstave bodo imeli celo priliko videti velik misijonski film, pojal v Jugoslaviji. Po drugih deželah je doživel velik uspeh. Med tednom bo tudi več skioptičnih predavanj. Kogar bo zanimalo, si bo smel ogledati tudi obrate Misijonske tiskarne. Razstava bo odprta od 13. junija dalje vsak dan. Za vsakogar bi bila škoda, če si je ne bi ogledal. Povabljeni so tudi šole.

V nedeljo 20. junija bo Misijonski kongres za vso Slovenijo. Ob 9 bo sprejem prevz. gg. škofov. Ob 10 sv. maša na prostem, katero bo opravil nadškof dr. A. B. Jeglič, velik prijatelj misijonstva, ki bo prišel tokrat prvič po daljšem času v kamniški okraj. Med sv. mašo se bodo prepevale znane ljudske pesmi s spremljevanjem godb. Pri sv. maši bo govoril eden izmed navzočih škofov. Po sv. maši bo slavnostno misiojonsko zborovanje, pri katerem bo govorilo ve čedilčnih govornikov. Ob tej priliki se bomo posebno spomnili škofa Barago in njegove svetniške zadeve, saj ravno letos obhajamo stoletnico, odkar se je prvič vrnil v domovino kot misijonar, da zbudi med rojaki zanimanje za misijone. Ob 1 bo koncert godb. Ob 2 bodo pete litanije s slovesno zaobljubo, da hočemo tudi Slovenci delati za misijone po svojih močeh. Kot zaključek bo sledila slavnostna igra, na prostem o sv. Cirilu in Metodu z naslovom »Naša apostola«, ki je lani v Mariboru o Slomškovich dnevih doživela tolik uspeh. Igra bo dogodek za naš okraj, saj se pri

nas še ni igrala igra, kakršna je ta. Pri njej nastopa okrog 150 oseb. Igra bo na grobeljskem dvorišču.

Vsi udeleženci si morajo nabaviti posebno izkaznico za Misijonski teden v Grobljah. Dobila se bo pri vseh župnih uradih in pri poverjenikih Katoliških misijonov. Stala bo 3 Din. S to izkaznico imate pristop k vsem prireditvam Misijonskega tedna in kongresa, tudi na razstavo, k misijonskemu filmu in k igri v nedeljo popoldne. To izkaznico mora imeti vsakdo brez izjeme.

Misijonski teden v Grobljah je zamišljen kot največja misijonska prireditev na Slo-

venskem do sedaj. Če bomo vsi sodelovali, bo res nekaj veličastnega. K sodelovanju in udeležbi je pred vsem poklicana bližnja in daljna okolica. Gotovo je čast za nas, da se tako velika prireditev vrši sredi med nami. Pokažimo zanjo torej čim več zanimanja! Druge bo stala udeležba mnogo časa in denarja, nas skoro nič, zato bi bilo neodpušljivo, če bi bil kdo, ki ne bi obiskali zanimive misijonske razstave in se udeležili veličastnega misijonskega kongresa, posebno, ko bomo mogli na kongresu zopet po dolgem času videti svojega velikega prijatelja, nadškofa dr. A. B. Jegliča.

Pokažimo z veliko udeležbo na Misijonskem kongresu, da hočemo biti tudi Slovenci misijonski narod!

Delavska stran

ZZD zbira 3. tisoč

Pred nekako enim letom je začela ZZD zbirati slovensko katoliško delavstvo v svoje vrste. Nasprotniki so večkrat zaničljivo govorili, češ, kje vas pa je kaj?! Tudi nekateri prijatelji so dvomljivo gledali v začetno delo nove delavske organizacije. Danes — komaj po enem letu — ZZD ni več kaka brezpomembna četa, že danes je narasla v mogočno armado! Zadnja okrožna centrale poroča, da je dosežena številka 2000 in da se torej zbira tretji tisoč! In tudi za 3. tisoč je že dokaj članstva prijavljenega (to so vsi tisti, ki spadajo k organizacijam, kjer še niso imeli ustanovnega občnega zbora)!

140 kovinarjev na Jesenicah stopilo v ZZD

Že zadnjič smo poročali, da je vstopilo na Jesenicah v ZZD 250 stavbinskih delavcev. Poleg teh je v zadnjem času narasla ZZD na Jesenicah s 140 člani kovinarji. Zdi se, da bo v doglednem času ZZD na Jesenicah vodilna delavska organizacija. V ZZD so jeseniški delavci vstopili radi jasne načelnosti nove organizacije in radi strokovnih uspehov, ki jih v ZZD najlažje dosežejo. Gotovo bodo zgledu Jeseničanov sledili tudi v drugih delavskih središčih Slovenije — v kolikor tega že niso storili.

Kolektivna pogodba pri tv. Vrečar v Domžalah

Lani poleti je bila sklenjena pri mizar-skem podjetju Vrečar v Domžalah kolektivna pogodba. S pogodbo se je doseglo tudi zvišanje plač in sicer v dveh dobah: deloma takoj, deloma pa s 1. aprilom 1937. Podjetje je upoštevalo pogodbo s prvim aprilom začelo izplačevati novo pogodbeno plačo. V pogodbi je zajamčeno vsem delavcem, ki so bili odpušteni radi pomanjkanja dela, da bodo pri zopetni potrebi ti prvi zaposleni.

Količevo

Z ozirom na dopise s Količevega, ki jih je prinašal »Naš list« in ki so osvetljevali čudne razmere zlasti pri takozvanih gospodih zaupnikih, je došel s Krtine (obč. Dob) dopis podpisanega »delavca s Količevega — Ivana Rupnika«. Ker takega delavca na Krtini ne poznamo in ga tudi v tovarni na Količevem (Bonač) ne poznajo in ker dopis v glavnem zagovarja tamkajšnje gospode zaupnike, bo pač vsak utemeljeno sumil, da so ta dopis sestavili nekateri gospodje zaupniki sami. Ker so delavci odobrivali pisanje »Našega lista«, nekaterim gospodom zaupnikom ni preostalo drugega kakor da so se skrili za potvorjeno ime in napisali

sami sebi ganljivo zaupnico ter sami sebe srčkano pohvalili rekoč: »Na čelo smo postavili ljudi, do katerih smo imeli polno zupanje in ga bomo imeli še naprej. Kljub temu, da razni gospodje sipajo ogenj in žveplo na te ljudi, ki niso zakrivali drugega, kakor to, da se nesebično borijo za zboljšanje našega položaja.« (Kako se to lepo sliši, hudo je samo to, da tega nihče drug ne trdi, kakor oni sami.) In dalje: »Po zaslugi naših zaupnikov so se razmere pri nas precej zboljšale in je videti, da je postalo primerno sožitje med delavstvom in podjetnikom.« (Čudno, da niste dodali: zaslužili so odlikovanje za zasluge!) In še več: »Delavci naše tovarne si ne želimo nikake spremembe pri vodstvu organizacije...« Bojijo se tudi, ker že nova organizacija sili v tovarno in da skuša delavce razbiti v dva tabora. Torej vendar so tudi taki delavci, ki niso zadovoljni s temi »zaslužnimi gospodi zaupniki«!

Očitkov »Našega lista«, »da so naši zaupniki brez vere« pa se niti z izmišljenim podpisom ne morejo naravnost otresti in pravijo (v dopisu): »O kakem brezverstvu ne more biti govora, kajti naš slovenski človek je globoko veren!« Gospodje zaupniki, to mi vemo, da je slovenski človek globokoveren, toda kako je z gospodi zaupniki?! To, to! Zakaj pa ta krtinski delavec (= gospodje zaupniki) ni takole napisal: »Naši zaupniki so globokoverni. Vestno izpolnjujejo vseh 10 božjih in vse cerkvene zapovedi. Redno hodi v cerkev in pogosto prejemajo sv. zakramente!« Kaj ne, ta bi bila predebela.

Brezbožen komunističen duh se pa razodeva zlasti v sledečih stavkih: »Kaj slišimo danes v cerkvah? Nedeljo za nedeljo grmi s prižnice samo sovraštvo in prokletstvo nad komuniste in brezvernike ali pa strankarsko politično hujskanje...« Tako vidimo, da je dopisnik »Našega lista« imel popolnoma prav, ko je šibal razmere na Količevem. Gospodje zaupniki, ali ne veste, da je sveta dolžnost duhovnikova, da nastopa proti komunizmu in brezverstvu?! Podla izmišljotina je pa, da bi duhovnik strankarsko politično hujskal. To se vidi, da ne hodite v cerkev, ampak govorite, kakor so vas komunisti naučili. Toda nikar ne mislite, da bo trezno in pošteno misleče delavstvo drvelo za vami. To pismo mu je ponoven dokaz, kako se lahko volkovi oblačijo v ovčje kože!

Strokovni tečaj ZZD se vrši od 6. — 9. maja v Ljubljani (Delavska zbornica, vhod iz Čopove ulice.)

Stavbinci ZZD iz Komende so z gostovanjem na odru v Grobljah (»Detektiv Megla«) prav dobro uspeli in jim čestitamo!

Razgledišče

Mengoš

Kakor drugod, tako tudi pri nas vse čaka sv. birme, najtežje seveda otroci. Izpolnjevanje je želja faranov, da bomo imeli sv. birmo na praznik. Število birmancev bo letos precej veliko. Saj so v zadnjih letih starši v veliki večini prišli do spoznanja, kako primerno je, da otroci prejmejo ta zakrament v domači farni cerkvi. To splošno mnenje je vplivalo na marsikatero starše, ki so prej mislili še z birmo čakati in morda poslati otroka v Ljubljano.

Ivanko Korošec, učenko II. razr., ki je z drugimi vred birmo željno pričakovala, je pa Bog nepričakovano poklical k sebi. Komaj dober teden pred sv. birmo se je njena, v hudem trpljenju očiščena duša, ločila od nas. Njen pogreb je bil izredno lep. Dolga vrsta otrok je med molitvijo mrtvo spremljala od domače hiše k cerkvi, kamor je živa tako rada hodila. Za križem je žalno vihrala šolska zastava in ljubek prapor Marijinega vrtca, katerega zvesta članica je bila, ji je skazal zadnjo čast. Ganljivo je bilo slovo njenih součenk in součencev, ki so ji zapeli pesmi-žalostinke ter jo ob odprtem grobu blagrovali, ker je prestala boje življenja. Njeno krsto so zasuli s cvetjem.

Stranje

Aprila meseca nas je prav pogostokrat obiskovala smrt. V najstrašnejši podobi pa je prišla k nam na sv. Jurija dan ob 9 zvečer. Takrat je v rudokopu za koalino v Črni globoko notri v rovu zasula in stisnila zemlja 55 let starega rudokopa Zagarja Janeza, očeta osmerih, deloma še nedorašlih otrok. Smrt je pod težo prsti nastopila

v nekaterih trenutkih, zakaj teža prsti ga je pretisnila najbolj čez život in polomila nekaj reber. Pogreb je imel lep. A kaj pomaga lep pogreb; očeta pa le nil. Potrebno bo tudi ugotoviti, zakaj se je nesreča dogodila. Splošno prevladuje govorica, da so varnostne naprave v rovih nezadostne. — Zelo težko tudi čakamo lepega vremena. Ali ker smo še blizu snega, smo tudi blizu slane. Škoda, če bi nam zamorila še dosti dobro letino obetajočo sadje!

Moravče

Dne 19. aprila je ugledna Frfravova hiša iz Krasce dobila nevesto pod svojo streho. Mlad gospodar Bergant Janez je iz bližnjih Dol iz zavedne katoliške družine popeljal mlado in v strogo krščanskem duhu vzgajeno nevesto Konjar Marijo na svoj dom v Krasce. Svatov je bilo prav mnogo kakor za kako novo mašo. Poroka se je izvršila v župni cerkvi s sv. mašo, kar bi bilo priporočati vsem krščanskim ženinom in nevestam, da se taka lepa navada spat poživi. Na koru je prepeval med sv. mašo fantovski pevski zbor prosvetnega društva iz Moravč. Tudi na predvečer poroke so se fantje od prosv. društva s pesmijo-podoknico poslovili od svojega tovariša ženina. Mladima zakoncema, ko prevzemata tolikanj odgovorno dedščino po rajnem Frfravovem atu, želimo mnogo božjega blagoslova v delu za družino in občestvo. Tudi več drugih parov je pripravljeno, da si zgradijo svoj novi dom.

Pred kratkim je odšlo k vojakom iz naše župnije okrog 40 fantov. Pohvaliti jih moramo, da so pametno odhajali, s pesmijo in fantovskim vriskom, pa brez neslanega in neumestnega kľafanja. Par dni pred odhodom smo vse fante rekrute povabili na sestanek za rekrute in na tem sestanku jim je nekdanji vojni kurat in sedanji župnik moravški dal temeljit pouk o vsem, kar rabi vojak v aktivni službi. Za slovo so se še okrepčali s Kruhom Gospodovim ob angel-

ski mizi in nato odhajali s pesmijo, čeprav se je na očeh mnogih fantov brala resničnost slovenske narodne pesmi:

Pojó lepo, pojó glasno,
Pri srcu pa jim je hudo.

Tudi tem fantom želimo, da bi se vsi srečali in zdravi na duši in telesu vrnili domov.

Nevlje

Prva letošnja žrtev strele. Debevčeva družina iz Vrhpolj pri Kamniku je šla v ponedeljek po kosilu v bližnji hrib Drnovec delat butare. Okrog dveh se je nenadoma stemnilo in dež je začel liti. Družina je poskala zavetje pod visoko smreko. Nenadoma pa je v smreko treščilo in vsi trije so se onesvestili in popadali po tleh. Prvi je prišel k zavesti oče, nato tudi mati, le sin ni kazal več znakov življenja. Hitro je oče tekel klicati na pomoč sosede, ki so sina prenesli v bližnjo hišo. Z avtomobilom je prihitel iz Kamnika zdravnik g. dr. Pucelj, ki je skušal fanta oživiti z umetnim dihanjem. Pa ves trud je bil zastonj. Duhovnik mu je še podelil zakrament sv. maziljenja. Ob 8. zvečer je umrl. Pokojni je bil dober mladenič, kar se je zlasti pokazalo v sredo popoldne, ko je bila udeležba pri pogrebu tako velika. Pevci so mu zapeli lepe pesmi na domu, v cerkvi in na grobu. Spremljala ga je fantovska Marijina družba, katere član je bil, v častnem številu so se pogreba udeležili tudi gasilci. Pri odprtem grobu se je od njega poslovil tudi domači gosp. župnik. Blagemu mladeniču, ki je 23 let star zapustil ta svet, naj sveti večna luč!

Peče

Poročali smo zadnjič, da nam je slikar g. Križnar prenovil in pozlatil okvirje pri stranskih oltarjih naše župne cerkve in pri vseh postajah križevega pota. Sedaj za majnik imamo prenovljen pa ves veliki ol-

Listek

Marija Kmetova:

OTROK IN MI

(Nadaljevanje.)

Predvsem — nekakšne vrste vojaški, vojašnični red — **disciplina** in **dresura**. Otrok mora zjutraj ob svojem, pa prav določenem času vstati, česar mu prej ni bilo treba. Občutek nečesa, kar se mora in mora, ga že koj zjutraj zgrabi za vrat in se ga oklene ko oklep. V tem oklepu je otrok ves dan, da — nekateri otroci, ki so take sorte, da jim je že koj spočetka dolžnost vse, — se tega oklepa ne iznebijo vse življenje več. S tem oklepom na sebi je otrok navadno siten, razdražljiv — kakor pravimo zdaj, — **nervozen**. Drugi oklep se ga oprime, oziroma se prvi oklep zoži, ko pride otrok v šolo, kjer mora in mora sedeti le na enem in istem, točno le zanj določenem prostoru. In še in še je pritiska na otroka v šoli: da ne sme govoriti drugače, ko kadar je vprašan; da ne sme domov, ko le ob določeni uri; da mora in mora poslušati vse, kar govori učitelj, pa če mu

je tisto všeč ali ne, če se mu zdi zanimivo ali ne, če se mu zdi pametno ali neumno. Šolski otrok postane prav za prav nekaj drugega, kakor je bil prej, postane le številka, ime nekoga, ki ima ondi in ondi svoj določeni prostor. Razumeti moramo torej otroka po vsem tem, da postane tudi za dom drugačen človek. Dalje vpliva na šolskega otroka tudi njegova družba, otroci v šoli, — in oseba učitelja in ne malo še šolsko poslopje samo in tudi šolska soba. Nič preveč ne bomo trdili, če pravimo, da je otroku, ko začne hoditi v šolo, ko odraslemu človeku, ki se izseli iz doma in začne živeti ne le v tujem kraju, marveč tudi v tujem delu sveta. — Kot človeka, ki je od novih, tujih vtisov popolnoma zmeden, osamljen, nekam v kot potisnjen in izločen iz svoje prejšnje sredine, moramo presojsati otroka doma, ko začne hoditi v šolo. Priznajmo si pa na vsak način odkrito tole: da je neskončno malo otrok, ki bi z ljubeznijo hodili v šolo. Da jih je zelo malo, ki bi se šole veselili tako, da bi bili rajši v šoli ko doma, — in da bi ne bili veseli sleherne proste ure in prostih dni in počitnic. Zato so kar gladko zlagane tiste povesti o »pridnih Mihcih«, ki jim je šola za vzor, ki jim je šola ko svetišče, ljubezen;

ki hrepenijo po učenju in šolskih knjigah, ki z vneto ljubeznijo pišejo domače naloge. Takih otrok pač ni, pa čeprav so sicer še tako marljivi šolarji in prve vrste odličnjaki. Kakor je v poznejšem življenju skoraj slehernemu, pravilno razvitemu človeku vse, kar diši po službi v uradih, zoprno in odveč, tako je tudi s šolskimi otroci, dasi ne smemo sklepati iz tega, da bi bili ti otroci leni in brezbrizni.

Upoštevajmo vse to, ko gledamo doma šolske otroke! Uživimo se vanje in marsikaj nam bo bolj razumljivo in marsikaj bomo presojsali drugače, — in laže in večkrat bomo odpuščali otrokom pregreške doma!

Otroci prinašajo domov razne tuje vtise, mnogo tujkov, ki se jim prav težko privadimo in ki jih je še težje iztrebiti. To so razne besede, pridevki, kletvice, psovke, da niti ne moremo verjeti, da so take in take besede zares besede našega otroka. Niso njegovao last, našel se jih je ko telesnih boleznih, vendar prisvojil, da se jih morda ne iznebi vse življenje ne, česar o telesnih boleznih ne moremo trditi. Telesno bolezen pozdravimo, ker imamo zdravnike in zdravila zanj. Za take duševne, nalezljive bolezni, pa smo zdravniki mi sami, svoj-

tar in tabernakel. Okraski na oltarju so pozlačeni kakor tudi posamezni pasovi tabernakla, sicer pa prevladuje na tabernaklu svetlo bela barva (emajl). Poglavitni okras za majnik na velikem oltarju je pa čisto nova originalna slika. Peške Mar. Pomočnice — oljnata slika na platnu. Pre sveta Devica stoji na oblaku, posutem s cveticami in drži v desnici božje Dete, v levici pa žezlo; — vsa ožarjena z nebeško svetlobo. Zlata krona na glavi lepoto slike še poveča. G. Križnar je sliko posnel po kipu Mar. Pomočnice, ki ga imamo na stranskem oltarju in s katerim je vsako leto slovesen obhod skozi vas ob prazniku Marije Pomočnice. Letos se bo vršila ta slovesnost v nedeljo 30. maja. Že sedaj vabimo vse častilce Marijine iz okolice, da se te pobožnosti udeležijo.

Naša društva

Tunjice

Po zgledu agilnih Vodičanov in drugih delavnih fara, pošiljamo še mi svoje skromno poročilo, da zve vesoljni kamniški okraj, kako živimo in delamo na teh gričih in dolinah, raztresenih na široko okrog hriba, na katerem kraljuje sv. Ana. Seveda o kakšnih velikih prireditvah ne moremo poročati, ker za predstave na prostem zimski čas ni primeren. Zato se naše delo vrši bolj tiho, na sestankih fantovskega odseka in dekliškega krožka, sicer je še vse v začetnih težavah, toda počasi bo pa le prevel naše vrste pravi društveni duh. Tamburaški odsek, katerega vodi zelo požrtvovalno gđc. Iva Justinova, se še najbolj živo giblje. Imamo poleg tega širše mesečne sestanke za vse članstvo društva. Na enem teh sestankov, to je 14. marca, smo skromno, a prav prisrčno

proslavili petletnico obstoja Prosvetnega društva. Pri pozdravnem nagovoru je predsednik na kratko predočil članom vse uspehe in težave prvih petih let, prosil jih je vztrajnosti in poguma v drugi petletki, ko si bo društvo gradilo svoj dom, za katerega se teren in les že pripravlja. Potem je govorila v prav lepo zasnovanem govoru ustanoviteljica društva, šolska upraviteljica gospodična Iva Justinova. Pod njenim vodstvom je nato tamburaški odsek dovršeno odigral nad 15 glasbenih komadov, med katerimi več slovenskih narodnih, ki so prav posebno užigale navdušenje, rastoče z vsako točko tako, da so še in še morali ponavljati. Gđc. Justinovi se za njeno vsestransko po žrtvovalno delo pri društvu ob petletnici istega najlepše zahvaljujemo, želimo ji še prav mnogo uspehov pri nadaljnem delu za pravo izobrazbo naše mladine. Društvena knjižnica je še kar dobro obiskana, samo to je hudo, ker smo taki reveži; morali bi imeti toliko stotin knjig, kolikor imamo deset. Zelo so se borili fantje za »Domoljub«, češ: bomo dobili knjigo, ali kaj, ko pa za tako stvar tako manjka denarja!

Vodstvo cerkvenega pevskega zbora ponovno prosimo, da naj določi ure za pevske vaje tako, da se ne bo naše člane odtegovalo od naših prireditev in sestankov.

Po prizadevanju nekaterih naših članov se je v januarja tudi ustanovila sadjarska podružnica za naš nekdanj tako sloveči sadni kraj. Želimo podružnici mnogo uspeha pri njenem trudu za gospodarsko povzdigo naše vasi in zunanjo lepoto naših sadovnjakov.

Mekinje

Gotovo ne bo napačno, ako se sedaj, ob koncu sezone za hip ozremo na delo, katero je naše Prosvetno društvo izvršilo tekom zime. Predavanj je bilo troje; in sicer dvoje poučnih ter eno šaljivo, ki se je za poskušnjo priredilo na delavnik zvečer, a je bilo kljub temu prav dobro obiskano.

Društvo si je veliko prizadejalo, da bi dobilo predavatelja, ki bi govoril o komunizmu s posebnim ozrom na Španijo, a ni uspelo. Pač pa se je posrečilo dobiti g. prof. Mlakarja, ki nam je na svojski način opisal svoje ture po tirolskih planinah. Njegovo predavanje, kakor tudi zanimivo predavanje o Marijinih božjih potih, katero je govoril domači g. župnik, je bilo spremljano s prav lepimi skioptičnimi slikami.

Dramatični odsek je vprizoril 5 iger, fantovski odsek eno in dekliški krožek dve (obe hkrati). Največji moralni uspeh je imela duhovna igra »Trije kralji«. Mnogo jih je že izrazilo željo, naj bi to igro v prihodnji sezoni ponovili. Največja udeležba pa je bila pri veseligrigi »Stric v toplicah«, ki se je igrala za zaključek na Belo nedeljo. Nekateri strožji kritiki so se o tej igri izjavili, da bi bila še znatno boljša, ako bi igralci imeli kakšno skušnjo več. Gledalcem je zelo ugajala tudi igra »Luč z gora«, katero je vprizoril fantovski odsek. Le žal, da je bila takrat zelo pičila udeležba vsled skrajno slabega vremena.

Homec

Na tretjo nedeljo po velik noči (ko se obenem slavi spomin varstva sv. Jožefa) je priredil dekliški krožek na Homcu »Materinski dan« v Društvenem domu, kjer se je po nauku mahoma napolnila dvorana, da že po deseti hminutah ni bilo videti nobenega sedeža več. Kaj pa, da je bil ženski svet najbolj številno zastopan, bilo pa je tudi mnogo šolske in odrasle mladine. Najprej je g. župnik Fr. Govekar imel nagovor, s katerim je pozdravil navzoče in polagal materam na srce njih važno vlogo v družini, posebno za bodočnost od Boga poverjene jim dece, naštevajoč posamezne momente v otroškem življenju ter navajajoč zglede občne zgodovine. — Gotovo so si poslušavke vzele k srcu te vzpodbudne besede in opomine. — Sledilo je nekaj dekla-

ci otroka, — in zdravila si moramo poiskati in izmišljati sami. Ali smo odrasli — starši in vzgojitelji — taki zdravniki, ki umemo zdraviti svoje otroke v »duševnih« boleznih? Ali smo taki kirurgi, »ranocelniki«, ki znamo spretno odstranjevati razne tvore in tujke na duši svojih otrok? Ali smo napravili sami v sebi primerne šole za tako ozdravljenje — ali smo — kar je povsod prvo in poglavito — zdravi, šolani, to se pravi, vzgojeni sami v sebi? Ali se poznamo toliko, da moremo zdravilno vplivati na rane in tuje izrastke svojih otrok? In — ali poznamo zdravila tako, da smo prepričani o njih, da so to zares zdravila in ne morda kaki strupi? Ali smo sami ljudje, da bomo mogli tako postopati z otrokom, da bo cel človek? Ali smo ali nismo vse to — **biti moramo pa le!** Sicer se bo na otrokovi duši razrasel plevel in mah, da bo njegova duša ko gmajna polna pleva in osata in ena sama pušča, polna raznih zajedavcev. Zgoditi se more celo, da postane naš otrok sam — plevel in osat in zajedavec za vse življenje. Ker — odkod bi sicer imeli toliko takih ljudi na svetu — ki so samo plevel in osat in zajedavci!

Če smo prej rekli, da moramo biti pri majhnem otroku v predšolski dobi

zmeraj in povsod zraven, pa moramo šolskega otroka puščati precej samega. Šolski otrok ima že svoj svet, ki mora biti sam z njim, da ga po svoje obdela, prežveči in prebavi. Predvsem so to domače naloge in učenje. Ni prav, da bi venomer tiščali za otrokom in ga porivali k učenju. Res je, da bi otrok pozabil to in ono, da bi pozabil brez naših opominov tudi marsikaj nalašč, vendar mu moramo dati nekakšno **samoodločbo** in **samovlado** v teh zadevah — torej samostojnosti pri učenju. Če smo odrasli zmeraj pri učenju svojega otroka, ima otrok še manj veselja s šolo ko že po naravi sami. Saj se čuti otrok, ko hodi v šolo, — ko hodi sam z doma in je samostojen na cesti, sam — brez domačih — v šoli in ima družbo, ki je nismo izbrali mi, ampak jo pozna le on, saj se čuti šolski otrok že kolikor toliko samostojnega, da se mu nekam za malo zdi, če hočemo vse delati z njim in biti povsod zraven. Otroku ima neznansko rad kaj zase, kako **skrivnost** — kakor pravi — in taka skrivnost je tudi učenje za šolo. Pustimo mu, da se sam spravi k učenju, daj ga je le treba spomniti nanj — zlasti pozneje; v prvem razredu mu je vendarle še v ponos, da zna sam pisati in tudi sam rad piše doma za v

šolo. Seveda se moramo brigati za šolo, a na skrivaj, ne pa, da tičimo zraven in vpijemo pri učenju na otroka. Tako bo otrok samostojen človek (predšolski otrok je pa itak še preveč samostojen).

Kako naj otrok izrabi čas doma? Ali mu je treba v šolski dobi več resnosti in ali mu jo moramo vsiliti, če je nima sam? Mislim, da resnosti sploh ni moči privzgojiti in da je zmeraj bolje, čim pozneje pride. Pustimo, naj se otrok »spreleti«, kolikor se more! Seveda ne v vsakršni družbi. So otroci, ki morajo biti zmeraj v družbi in ki si jo zmeraj privoščijo; in so drugi, ki so rajši sami zase, torej ki so bolj resne, zase sorte. Vsi ti otroci bodo tudi v poznejšem življenju taki: ti veseljaki, družabni ljudje — oni — samotarji, resnobni dohtarji. Malokdaj se ta poteza otrokovega značaja bistveno spremeni. Že v mladosti, v otroški dobi moremo skoraj z gotovostjo sklepati, kakšen bo ta in ta otrok, ko bo človek. In malokdaj se zmotimo. Poglavitna, značilna poteza vsakršnega človeka stopi že v zgodnji mladosti na dan in ta poteza je potem značilna osnovna pot, po kateri hodi poznejši, odrasli človek. —

(Dalje prih.)

macij in simboličnih vaj s petjem (»Lepa si, lepa si, roža Marija« itd.), rajanje otrok (»Mornarčiče«, »Planinci«, nastop naraščaja, ki je izzval viharno plaskanje. — Obilo smeha je bilo pri šaljivem prizoru (burki), kjer sta nastopali guvernanta in špela, ki sta obe zaposleni pri nekem grofu. Guvernanta se čuti razočarano, — iskala je zdravja in miru na deželi; a na vse zgodaj poje petelin, čez dan pa jo nadleguje duh po hlevu. S knjigo v roki sedi guvernanta nekaj časa na klopi pod drevesom, ko pride špela z žeharjem, — kmalu se začeta pričkatati o prednosti vasi pa mesta, nazadnje pa si podasta roki in se sprijaznita. — K sklepu se je proizvajala simbolična vaja »Gor čez izaro« in rajanje slovenskih deklet. Razšli smo se z nado, da bo v kratkem zopet kaj zabavnega videli.

30 letnica prosvetnega društva

Letos mineva 30 let kar se je ustanovilo Katoliško prosvetno društvo v šmarci za homško župnijo. Dolga je doba v delu enega društva 30 let. Začeti iz nič, orati ledino, to ve le tisti, ki je to skušil. Pred 30 leti so pokojni g. župnik Bernik ustanovili prosvetno društvo za homško župnijo s sedežem v šmarci. Kakšno ogromno delo je društvo že prva leta v šmarci izvršilo, ni mogoče popisati. Postavilo si je dom v šmarci. Koliko je bilo tu notri sestankov in tečajev, samo abstinencnih je že cela vrsta. G. Borc in preč. g. svetnik Kalan bi lahko to naštel. Ni res, kar se je še ne dolgo bralo v nekem Prijatelju bolnikov, da je bilo to brez uspeha, lahko rečem, da se danes pozna, čeprav le pri malem številu takratnih abstinencov. Koliko gospodarskih in gospodinjskih tečajev je društvo vodilo v teh 30 letih. Le pogledite, ali se ne pečejo danes že v vsaki hiši doma piškoti za sv. Miklavža, pa recite ako bi se, če bi ne bilo društva?

Ker je mlado društvo razvilo močno delavnost, je zahtevalo, da se prenese na sedež župnije na Homec. In v letih 1914 — 1917 se je na griču dvignila stavba Društvenega doma na Homecu. Prečastiti g. župnik Mrkun kot naslednik g. Bernika je vodil društvo skozi 20 let po poti izobrazbe. Koliko je društvo v teh letih storilo tistega tihlega dela, ki bi ga mogel zaslediti le v zapisnikih društva in njegovih odsekov.

Poleg že omenjenih živih bivših predsednikov in mrtvih imamo še danes bivše in sedanje odbornike, ki so vneto delovali pri društvu in katere upamo, da pri proslavi 30 letnice zopet vidimo in da se jim zahvalimo za njih delo in trud.

Ta proslava se vrši v soboto večer, dne 29. maja in nedeljo, skozi cel dan, dne 30. maja 1937.

Ta proslava naj bo viden dokaz spoštovanja do delavcev, ki so sejali katoliško prosveto, zlasti do bivšega 20 letnega predsednika g. župnika Mrkuna, g. Borca kot ustanovitelja, edinega še živega. G. Jože Gostič nas bo kot bivši član počastil na akademiji in zapel nekaj pesmic. Njegova sestra Angela že vodi dolgo vrsto let dekleta in knjižnico.

Tajnik Jeran pa praznuje že 25 letnico, kar je bil prvič izvoljen v odbor, in je imel tajništvo čez 10 let, tako da je že cela knjiga in še več je po njegovem peresu popisana.

G. Ciril Gostič in g. Karol Naglič pa vodita že dolga leta društveno dramatikino in hočeta tudi za 30 letnico nekaj lepega pripraviti. Zato vse prav ikreno vabimo 29. in 30. maja na Homec.

Spored sporočimo pravočasno.

Groblje

Spomladanske prireditve v Društvenem domu so začele s koncertom akademikov na dan Sv. Jožefa, ki so odpeli vrsto slovenskih narodnih pesmi. Obisk daleko ni bil tako velik, kakor je bila prireditev lepa in važna. Za materinsko proslavo (4. apr.) so pa okoličani, zlasti naše matere in mladina napolnili dvorano in se radovali ob lepih in lepo podanih točkah. Najbolj so seveda ugajali malčki. Simbolične vaje (Povsod Boga in Gor čez izaro) so bile izvajane s polno preciznostjo. Za zaključek so igrale članice dekliskega krožka igro Madona v gozdu, ki je ugajala.

Delavci ZZD iz Komenda so v nedeljo dne 11. aprila gostovali na našem odru s sodobno komedijo Detektiv Megla. Obilen obisk je bil posebno razveseljav, ker je bil to prvi slučaj, da so domačini počastili goste s številnim obiskom. Igrali so prav dobro, za kar so želi skozi celo igro glasno odobravanje. Med odmori je igral tamburaški zbor iz Tunjic in smo ga bili prav veseli.

Vnedeljo, dne 2. maja se je prvič napravil poskus z večerno prireditvijo. Prosvetno društvo je uprizorilo Medvedovo dramo »Za pravdo in srce.« Pri igri so složno nastopili tako zvanji stari in mladi igralci. Igra je uspela. Radi večerne pozne ure otroci niso bili vabljeni k igri.

Velike priprave se delajo za igro na prostem za misijonske dneve meseca junija v Grobljah. Povabljena je k sodelovanju (igranju) vsa soseska, ki bo imela ob nedeljah vaje. Nastopilo bo blizu 150 igralcev.

Dob

Dne 19. in 21. marca je uprizoril cerkveni zbor spevoigro »Adam Raubar«. Na podlagi zgodovinskih podatkov in narodne pesmi, ki opeva kruperskega grešaka Pavlarja kot junaka, ki je s svojimi vojaki pripomogel, da so zmagali kristjani nad Turki pri Sisku l. 1593, jo je dramatiziral g. župnik Lavtizar. Ker se dejanje vrši v glavnem v bližini Doba, je vladalo za igro še posebno veliko zanimanje, kar je pokazala obakrat tako obilna udeležba. Dohodek prireditve se je uporabil za cerkvene namene, kar se nam zdi zelo primerno.

11. aprila pa so igravci prosvetnega društva nastopili s Finžgarjevim »Divjim lovcom«. Igra je bila podana še precej dobro, zlasti, če upoštevamo, da je bilo več vlog zasadenih z novimi močmi. Udeležba pa je bila nekoliko manjša kot pri spevoigri.

Za nedeljo, 25. aprila, pa se pripravlja materinska proslava z zelo pestrim sporedom, ki naj bo znak hvaležnosti in spoštovanja do naših mater.

Ob zadnjem vpoklicu rekrutov se je pet fantov poslovilo od fantovskega odseka. Nadejamo se, da so na sestankih pridobili marsikaj koristnega tudi za vojaško življenje ter bodo ob vrnitvi zopet z isto vneto sodelovali v naših vrstah. (20. apr. 1937.)

Moravče

Na prosvetnem polju je beležiti ne sicer mnogo uspehov, pač pa mnogo dobre volje za delo pri prosveti. Še prav posebno živahen je fantovski odsek, ki se pridno pripravlja na majske tekme s športnimi vajami in s predelovanjem organizatorične tvarine. Pri fantih se vidi, kako zelo si želijo nazaj nekdanje fantovske organizacije. Naj bi nobenega fanta ne vabila v fantovski odsek samo telovadba in kroj, pač pa predvsem želja po srčni izobrazbi, da se vzgajijo v značajne ljudi, krščanske junake. Ne potrebujemo atletov, pač pa značajnih ljudi.

Materinski dan smo proslavili s petjem, deklamacijami, simboličnimi vajami in deklisko igro: »Po trnjevi poti do cvetja«. Za pestro podani materinski dan se imamo za-

hvaliti deklisnemu odseku. Na praznik svetega Jožefa pa je prosvetno društvo uprizorilo dve krajši igrici: Theophilus (duhovna igra, zelo primerno za postni čas, ki ni pobožnjaško omedlna, ampak sodobna verska igra) in pa Finžgarjevo: Nova zapoved. V tej igri je na kratko pa temeljito podan ves socialni problem. Igra je zlasti v drugem dejanju močno napeta in zgrabi človeka do solz. Sicer je pa že ime pisatelja samega zadostna garancija, da je delo odlično zgrajeno in zasluži vpriporitve na vsakem slovenskem odru.

Št. Gotard

Kakor druga leta smo se fantje tudi letošnjo sezono zbirali na sestankih fantovskega krožka KA. Vsak drugi torek zvečer smo prišli skupaj. Skušali smo si dobiti jasno sliko o kapitalizmu, marksizmu in komunizmu ter o prizadevanjih za nov gospodarski red na podlagi papeževe okrožnice »Quadragesimo anno«. Poleg teh splošno socialnih vprašanj nismo prezrli alkoholnega vprašanja (gov. Al. Skok), spolnega vprašanja; kako boljševizem osrečuje Rusijo (Drago Cukjati), Fr. Gorišek je govoril o sadjarstvu, Al. Skok o nevarnostih vojaškega življenja ter o časopisju. Tako so fantje sami podali nekaj časa primernih praktičnih misli. Večere je vodil domači g. župnik. Dvakrat je predaval tudi št. ožbalski g. župnik P. Podbregar. Tako smo fantje to sezono, ki je pa še nismo zaključili, prav dobro izkoristili. Udeležba je bila prav povoljna. O prireditvah bomo poročali prihodnjič.

Duhovniki kamniške dekanije so sklenili, da se bo v župnijah te dekanije nedelja Srca Jezusovega praznovala kot BARAGOVA NEDELJA. Verniki se bodo na to nedeljo še posebej povabili, da pomagajo svojemu škofu pri zidavi novega semenišča za ljubljansko škofijo. Novo semenišče se bo imenovalo po velikem slovenskem škofu misijonarju Frideriku BARAGI.

Sv. Križ pri Moravčah

Naj še naštejemo (k našemu zadnjemu poročilu) bivše duhovne kurate:

Matej Markovič, upokojeni kaplan od 1863 do 1869. Prišel je od Sv. Trojice, kjer je za priboljšek nakupil duhovniku zemljišče od ustanovnih maš, ki jih mora upravljati vsakokratni dušni pastir. Od tod je odšel na Dolenjsko, kjer je v Mokronogu živel in umrl kot zlatomašnik 22. julija 1883. Rodil se je v župniji Trebnje l. 1802.

Jožef Vodé, upok. duhovnik tržaške škofije 1872 do 1889, ko je dne 12. aprila po daljšem bolehanju sveto umrl. Doma je bil iz Dola pri Lj. iz Kleč pd. Tifčev, rojen l. 1817.

Miha Znidar, upok. župnik lavantinske škofije (1892—98). Prej je župnikoval v Zrečah. Rodil se je v Poljčanah 2. 9. 1841. Umrl je pa dne 16. 1. 1898 v šiški pri Ljubljani.

Gregorij Jakelj je bil pri Sv. Križu leta 1919 in sicer deset mesecev; umrl je v Ljubljani 1920 kot zlatomašnik.

Alojz Umlauf, upok. župnik škofije na Koroškem, roj. 1872 v Bludov-u na Moravskem, po nesrečnem plebiscitu 10. oktobra 1920 resigniral na župnijo Labud pri Spod. Dravogradu in je prišel 11. okt. 1920 k Sv. Križu pastirovat, odšel je zadnjega majnika 1926 v olomuško škofijo. Tam deluje na nemških župnijah, izprva v Lubomefi, potem v Hladkih Životicah pri Fulneku (Seitendorf) od 1929 sept. Je konzistorijalni svetnik (1936).

Otroški katiček

Piše striček Podgorški,
p. Stahovica pri Kamniku.

Šmarnice

Spet kliče nas venčani maj k Mariji v nadzemeljski raj. Slavčki že tudi žvrgolijo in veseli maj se budi.

Med tistimi pa, ki se dan za dnem zbirajo pri Marijinem oltarju, so pa gotovo tudi moji ljubljani nečaki. Striček je prepričan, da tudi doma Marijina podoba ne sameva, ampak da jo imate vso odeto v cvet in kras. Marija vam bo to ljubezen poplačala po svoje, v nebeškem denarju, striček vam bo pa v par besedah povedal nekaj iz zgodovine šmarniške pobožnosti.

Domovina te lepe pobožnosti je Italija. Tam so s to pobožnostjo začeli v 18. stoletju. L. 1815. pa je takratni papež Pij VII. to pobožnost odobril in jo tudi obdaroval z odpustki. Od tega časa dalje se je ta pobožnost začela širiti tudi zunaj Italije. Tako beremo zapisano, da so l. 1851. začeli to pobožnost opravljati v Ljubljani v bogoslovnem semenišču. Eno leto pozneje tudi v Alojzijevišču. L. 1856. so se obhajale že v vseh ljubljanskih cerkvah. Odtod pa je ta pobožnost začela polagoma prodirati na deželo. Kdaj so se začele pri vas, vam bo morebiti rad povedal v šoli g. katehet. Kar vprašajte ga.

Pobožnost sama je silno lepa. Lepo je že ime samo. Šmarnice! Morebiti noben narod na svetu nima lepšega imena za to pobožnost, kakor ga imamo ravno mi, Slovenci. To ime je izbral l. 1855. takratni horjulski kaplan g. Janez Volčič. Ime je vzeto od tiste lepe cvetke, ki meseca maja cvete po naših gozdovih, logih in dobravah.

Če je lepo že samo ime, kako lepa je pa potem šele pobožnost sama! Oltar nebeške Device ves v cvetju. Čudovita lepa razsvetljava to lepoto še povišuje. Naši vedno za Marijo vneti šmarničarji nam vedo vsako leto toliko lepega povedati o Mariji. Potem pa naše lepe Mariejine pesmi! Vse je lepo. Če še mi odpremo svoje duše in svoja srca Mariji in samo Mariji — potem mesec maj za nas ne more biti zapisan med dneve, ki bi bili za nas za vedno izgubljeni...

Na veliki petek pri božjem grobu

Na veliki petek dopoldne ob 11 je bila pred božjim grobom ura molitve za otroke. Mi vsi trije smo se z veseljem odpravili na pot. Hodili smo skoro eno uro. Ko smo prišli v Vodice, je bilo tam zbranih že čedno število otrok. Ko so došli še ostali, smo se podali v spremstvu g. kateheta in g. župnika v cerkev. Najprej smo počastili Jezusa v božjem grobu. Nato smo zapeli nekaj žalostink. Potem smo pa molili iz knjige »Večno življenje«. Preden smo odšli iz cerkve, smo poljubili še podobo križanega Jezusa.

Rosalniki.

Prav čedno sta napisali to reč tudi Minka Kovač iz Studenca in Minka Završnik iz Komende.

Pozdrav naših malih svojemu prijatelju in višjemu pastirju škofu dr. Gregoriju Rožmanu

Na naših tleh pozdravljeni,
Pastir iskreno ljubljani!
Prijatelj Vi ste Kristusov,
naslednik ste apostolov...
Kako težko smo vas čakali,
da bi Vi nas krog sebe zbrali,
za Kristusa da nas bi vneli,
njegovim zvestim nas prišteli!

O, da med nami bil bi vsak
ponosen Kristusov junak!

Naj v moči svetega Duha
in troedinega Boga

za Kristusa do smrti vneti
v ljubezni mogli bi živeti!

Da v luči vere in resnice,
Pastirja dobrega ovčice,

le kar je zgoraj bi iskali,
kar božjega, Bogu bi dali!

O, naj med nami bil bi vsak
ponosen Kristusov junak!

Ko veliki pa pride dan,

ko v zmagi bo naš boj končan,

nebeški Kristusov naj mir
postane naše sreče vir.

In z vencem zmage vsi obdani
se snidemo na desni strani:

**Pastir s ponosom svoje gleda,
krog njega vsa je zbrana čreda.**

Birmancem

Striček prav dobro ve, da se v vsej obširni kamniški dekaniji njegovi nečaki pogovarjajo največ o sv. birmi. Saj je kar prav tako. Samo to je vprašanje, kakšni so vaši pogovori. Če se vaši pogovori ne sučejo le preveč okoli botrov in okoli novih oblek in druge podobne ropotije.

Striček bi vam zato rad povedal nekaj misli o milostih sv. birme. Samo, če ga boste pazljivo poslušali.

Prvo je tole: Ali ste za milosti, katere nam deli sv. birma, že kaj molili? Vsi: otroci, starši in botri molite in mnogo molite, če hočete, da bo Bog v zares velik meri obdaroval vaše duše s posvečujočo milostjo božjo. In če hočete, da bo tudi dejanska milost prišla do veljave.

K sv. birmi gremo sicer samo enkrat v življenju, vendar pa je dan sv. birme tak dan, da nam ne sme nikdar izginiti iz spomina. Vsi, starši in mladi porabimo vsako leto zlasti binkoštno praznike zato, da se prav posebno uživimo v sv. birmo in v njene milosti.

Vprašajmo se zlasti, kako gospodarimo z dejansko milostjo, kako se trudimo, da sveto vero v resnici spoznavamo in po njej živimo. Ali poslušamo pridige, obiskujemo ob nedeljah popoldne uro kršč. nauka, ali me ni sram vsaj od časa do časa pogledati v katekizem ali v zgodbe sv. pisma? Kako je s prejemanjem sv. Rešnjega Telesa? Tudi

to, kako podpiram misijonsko delo svete Cerkve?

Če se bomo takole uživiljali v zakrament sv. birme, nam bo sv. birma donala cele zaklade milosti. Ali veste, kaj nam piše sv. Pavel: Bratje! Opominjamo vas, da milosti božje ne pridoma ne prejemanje.

Vrsta naših mož

Kar v hrib jo bomo udarili in bomo prišli iz Tuhinjske doline v sloviti Črni graben. Gotovo vam je znana prelepa Limbarska gora, ki obvladuje skoro vso pokrajino Črnega grabna. Mi pa jo moramo omeniti še zlasti zato, ker je ta gora naša svojo pot tudi v slovensko narodno pesem. Kdo izmed vas še ni slišal tistih kitic:

Stoji tam gora Limbarska
pod njo zelena tratica

in pa zgodbe o prevzetni krčmarici, ki ni hotela prenočiti dveh svetih potnikov, sv. Valentina in njegovega brata sv. Peregrina.

Najprej se bomo malo odpočili tam na Trojanah, ki spadajo v župnijo št. Gotard. Ime Trojanah nas spomni na Rimljane, ki so tod mimo imeli že v starih časih znamenito cesto do mesta Celeje — sedanjega Celja — in še naprej. Tu, na Trojanah je bil doma **Valentin Konšek**, svojčas jako priljubljen ljubljanski profesor prirodoslovja. Svoje spise je objavil po navadi tistih časov po večini v nemščini. Kot profesor je bil med dijaki zelo priljubljen. To priča tudi cela vrsta dogodbic, ki jih o njem še danes marsikje pripovedujejo. Za primer naj vam povem samo tisto, kako je mož poskušal dognati, kolikokrat udari na minuto žabje srce. Držal je v eni roki žabo, v drugi pa uro. Ko pa je minuta potekla, vrže mož v svoji razmišljenosti uro v lužo, žabo pa stlači lepo v svoj žep in jo ponosno odkorka proti Ljubljani.

Mi pa bomo odhiteli po dolgem trojanskem klanecu in se bomo ustavili tam ob župni cerkvi v št. Ožbaltu. Tam je grob, v katerem je našel svoj zemeljski počitek ondotni dušni pastir **Vadnal Anton**. Morebiti ste že brali njegovo lepo povest »Otoški postržek«? Tudi v Mohorskih koledarjih je napisal nekaj drobnih mladinskih povesti: »Lučka«, »Ne cvili več« itd. Le pridno berite njegove povesti, ne bo vam žal.

Iz št. Ožbalta pridemo po precej napeti cesti do Blagovice, tik pod Limbarsko goro. Nad Blagovico pa se razprostira na prijazen končni višavi župnija Češnjice, kjer je do nedavnega časa pasel ondotne duše g. **Pavel Perko**, zraven pa je našel še toliko časa, da je zlasti za Mohorjevo družbo napisal nekatero čedno povestico. Pa tudi za vas je v »Vrtcu« napisal precej lepih stvari. Naj va momentim vsaj tele: »Hlapčon Jurca«, »Jernucelja«, »Zalasnica«.

Obiščimo še zadnjo župnijo Črnega grabna — smo že v **Krašnji**. Krašnja nam je dala v prešnjih časih zelo znanega ljudskega pisatelja **Andrejčkovega Jožeta**. Pisal se je Podmilščak. Zelo radi smo včasih prebirali njegovo povest »Žalost in veselje«, ki jo je izdala Mohorjeva družba. Ali jo je izmed vas že kdo bral? Težko, kajne. Bolj

znan bo pa morebiti marsikom drug pisatelj iz te župnije, Maselj Franc s pridevkom Podlimbarski. Življenjska pot ga je zanesla v vojaško življenje. Služboval je na raznih krajih tedanje Avstrije, pa je znal morebiti še bolj sukati pero, kakor pa bridko sabljico. Vseh njegovih povesti vam ne bom našteval, omejim naj izmed mnogih le tisto, ki je postala usodna za njegovo življenje. Naslov se ji glasi »Gospodin Franjo«. S to povestjo se je zameril visokim gospodom nekdanje Avstrije in so ga zato pregnali iz Ljubljane, kjer je živel v pokoju, najprej v Oberholabrun, pozneje pa v Pulkavo na Nižjem Avstrijskem, kjer sta se 1. 1917. srečala s smrtjo. Po vojski so prepeljali njegove zemeljske ostanke v Ljubljano.

Za prihodnjic se pa pripravite na daljšo pot v Moravce.

Pozdrav Marij na Homecu

Zložil Silvin Sardenko

Na prijaznem Homecu bivaš
sredi ravnega polja,
zlate milosti razlivaš
Zvezda jutranja nebâ.

Do slovenske zadnje hiše
homške cerkve gre sloves;
njena prošnja gre še više,
do visokih gre nebes.

Mi ti vijemo ljubeče
vence slave pred oltar;
ti nam spleta venec sreče,
ki ne zvane nam nikdar!

Dokler stal bo Homec mili
bomo k tebi v sveti hram
verni romarji hodili,
Ti boš dobra Mati nam.

Stričkova pošta

Ugankarje mora striček to pot pohvaliti. Precej vas je in nekaj čisto novih. Striček vas je vesel. Če boste stopili v krog naših stanovitnih reševalcev, ni spak, da bi se naš g. Žreb ne dal omeščati in vam bo gotovo pripomogel do častne nagrade. Eden jo pač vedno dobi. Ostali pa bodite zadovoljni, da striček vsemu svetu oznanja vaša imena.

K. A., Mengeš: Vidiš, komaj si se oglasil, te je že pogledala sreča, ki jo ugankarjem ponuja naš g. Žreb.

K. P., Tunjice: Zaenkrat ni bilo nič. Pa ne obupaj! Na tvoje povabilo bo striček prišel v Tunjice na birmovanje. Dobro stopi na prste, pa ga boš videla. Morebiti bo poromal še kam drugam.

Rešitev uganke

v 3. številu »Našega lista«:

Imena župnij so: Stranje, Dob, Tunjice, Motnik, Domžale, Homec, Zlato polje, Blagovica (nekateri so napisali tudi Brdo, pa so zato izpustili Dob).

Striček je tudi to rešitev potrdil. Je pač dobrega srca in rad vsem napravi veselje, da vidijo svoje ime natisnjeno.

Pravilno so rešili uganko: Golob Mirko, Mekinje; Jerman Anton, Radomlje; Konci-

lja Anton, Mengeš; Košir Rezika, Podjelše; Perne Anton, Polje - Vodice; Rosalnik Mihela, Jernej in Hinko, Senkov turen; Kozel Pepca in Vavpotič Franc, Tunjice; Kovač Minka, Studenec; Stele Pavla, Sp. Jarše; Završnik Minka, Komenda.

G. Žreb je rekel, naj dobi nagrado Koncilja Ant., učenec I. razr. v n. šole v Mengšu.

UGANKA

Če boste znali te-le črke prav urediti, vam bodo povedale kitico vam dobro znane Marijine pesmi.

d e A i e a b e s l
M a r v n l k e m j
j a A e a e n e k s
M e ž c v z z e i e
v a i a l e v m n n
l l n o d a e j n h
k n s o l k a i e a
i e b s š r l t z h
j r i e k o i o u j
e l b a d b p d o m

Te-le črke lepo pravilno sestavite in rešitev pošljite stričku do dne 25. maja.

Potem naj pa pride še prav ena lahka naloga, katero pošljite do ravnoistega dne. Striček ve, da imate nekateri dosti skrbi s pripravo na birmo, zato vas ne mara preobkladati s pretežkimi vprašanji. Naslov se glasi: Letošnji velikonočni prazniki. Sami veste, da je bila letošnja Velika noč v vremenskem oziru nekaj prav izrednega. Kar ste sami doživeli, boste tudi lahko s persom napisali.

Ako potrebujete

DOBRE PEČI

in štedilnike

oglasite se

pri Franc Kosmaču

(cesta na Moste)

v VELIKEM MENGŠU

Dobite najboljše in najcenejše peči, izdelane od strokovnjakov, zato brez konkurence v delu in ceni. — Proti jamstvu tudi na odplačila.

HRANILNICA IN POSOJILNICA V KAMNIKU

registr. zadruga z neomejeno zavezo
(Šutna št. 22 - v lastni hiši)

Nove vloge, prosto plačljive, obrestuje po 3%, vezane po dogovoru.

Jamstvo presega večkratno vrednost vseh vlog.

KA za fante v Grobljah

Zadnjega sestanka KA v Grobljah se je udeležilo 61 fantov. Razen Doba, Mengša in Ihana je bila udeležba polnoštevilna. Prvič so se udeležili sestanka tudi fantje iz cerkljanske fare. Predaval je misijonar gospod Tomaž Tavčar o ljubezni do Boga kot največji zapovedi. — Po predavanju so se fantje povabili k sodelovanju ob misijonskih dnevih v Grobljah (zlasti kot reditelji).

Prihodnji sestanek bo v nedeljo, 9. maja ob 7 uri zjutraj. Polnoštevilna in točna udeležba! — Bog živi!

Pozor!

Pozor!

Starši, botri!

Za pomlad in birmo, najugodnejše kupite vse potrebščine pri

Franjo Flerin

klobučarstvo in zaloga
Tivar obleke
DOMŽALE

Pomladne novosti

volneno blago za plašče in obleke, svile, tiskanine, perilo itd. — ugodno kupite v trgovini

JOS. SENICA
DOMŽALE

Stare vzorce raznega volnena blaga kupite po izredno znižanih cenah

Have vzorce

modnih kamgarmov
in športnih ševjotov

izberete v svoje zadovoljstvo v veliki zalogi manufakture, v trgovini

Jos. Senica
Domžale